

DIALOGVS

BREVIS

S. CATHARINAE

SENESENSIS,

*De acquirenda vera
Perfectione.*

 VM anima quædam,

C

 ab auctore lucis illu-

 minata , propriam

 fragilitatem & mise-
 riam , ignorantiam scilicet &
 pronam ad malum naturam co-
 gnosceret, aliquantulumque Dei
 magnitudinem, sapientiam (in-
 quam) potentiam , bonitatem,
 cæteraſq; ipsius præſtantiæ par-
 tes ſuſpiceret, vidit, quã dignum
 & neceſſarium eſſet, vt idem
 perfectè coleretur & ſanctè.
 Dignum, quia cùm Pater vni-
 verſorum & Dominus ſit om-
 niaque

niaque vt suum ipsius nomen collaudent; & ad suam referantur gloriam, fecerit: congruum & æquum est, vt seruus dominum suum obseruans, ei seruiat, & obsequio pareat; necessarium, quia cum ipse Deus, rationale animal, spiritu & corpore compositum, hac conditione condiderit, vt si voluntariè vsque ad mortem fidelem sibi præstiterit seruitutem, ad vitam perueniat sempiternam: aliter felicitatem illam omni bonorum aggregatione cumulata consequi nequit; Per paucos autem hoc adimplere, sicq; per paucos saluari,

quod ferè omnes querant quæ sua sunt, non quæ Dei. Vidit præterea, breues dies hominis esse, incertam horam punctumque quo id momentaneum promerendi tēpus finiatur, in inferno verò nullam esse redemptionem, sed vnumquemque in futura vita, immutabili & ineuitabili sentē-

Quare tam pauci saluentur.

tia præmia pœnasve , prout in
 hoc suo viuendi genere fit eme-
 ritus, iusta cōsequi retributione.
 Vidit etiam multos multa dice-
 re, & diuersimodè multifariam-
 que prædicare ac loqui de vir-
 tutibus quibus Deus fideli ferui-
 tute colatur , rationalis autem
 creature capacitatem modicam,
 intellectum habetem , memoriã
 debilem , vt nequeat vel multa
 percipere, vel percepta fideliter
 continere: ac iccirco, licet mul-
 ti studeant semper addiscere ,
 quàm paucissimos tamen inte-
 gritatis perfectionem attinge-
 re , Deo vt dñgnum & necessa-
 rium esset , deseruire ; sed se è
 omnes, curis anxios , mentis a-
 gitationibus fluctuantes, extre-
 mo semper in periculo degere.
 Videns igitur hæc omnia ani-
 ma illa, spiritu coram Domino
 exurgens, ardenti desiderio , ac
 vehementi affectu, ab ipsius ma-
 iestate efflagitauit, vt succinctè
 & bre-

*S. Ca-
 thar.
 efflagi-
 tauit à
 Deo*

& breuibus præcepta aliqua præcepta tradere vellet, quibus vita nostra sanctè instrui ac perfici posset, quæque vi sententiarum, & per- prædicationum veritatem, & uenien- vniuersas complecteretur Scri- di ad pturas, quorum obseruatione & perfe- ipse debita seruitute coleretur, ctionem & ex hac breui, mortali ac misera vita, ad eam ad quam creauerat felicitatem perueniremus.

Deus itaque, qui sancta desideria inspirat, & eadem suscepta irrita non esse permittit, Deus annuit statim huic animæ in mentis excessu constitutæ affuit, hæc petitioni & desiderio dicens: Dilecta mea, placent S. Catharina mirum in modum huiuscemodi desideria tua, & adeò placent, na. vt eis longè magis cupiam ipse satisfacere, quam ipsa sibi cupiant satisfieri. Ingens namque meum optatum est, ea in vobis (volentibus vobis) beneficia conferre, quæ salutis vestræ v-

tilia, commoda, & necessaria
 sint, atque ideo tuum adimple-
 re desiderium & te voti compo-
 tem efficere paratissimus sum.
 Quare attende & diligenter ob-
 serva quæ tibi ipse ineffabilis
 & nunquam fallens veritas di-
 cturus sum, quoniam tuæ an-
 nuens petitioni, breuiter pro-
 ponam, quid sit quod summam
 Perfectionem omnesque conti-
 neat virtutes, ac simul Scriptu-
 rarum volumina; & multiplices
 complectatur prædicationes, ut
 si tuam faciem speculatura fue-
 ris, & te ad illud composueris,
 ac seruadum formaueris, quic-
 quid patet & latet in diuinis
 sermonibus, adimpletura sis, &
 sempiterna lætitia & perpetua
 pace fruitura. Scias igitur ser-
 uorum meorum salutem perfe-
 ctionemq; hoc vno constare, ut
 meam solius faciant voluntatē,
 atque eam summo semper stu-
 dio adimplere nitantur; ut mihi

*Præce-
 pta san-
 ctæ vi-
 uendi a
 Deo S.
 Catha-
 rina tra-
 dicta.*

vni obsequi, me vnum obserua-
 re, me vnum attendere, omni- *De vo-*
 bus vitæ suæ contendant mo- *luntate.*
 mentis; quantoque diligentius *Dei fa-*
 in id incumbant, tanto perfe- *cienda*
 ctioni proprius accedere; quo- *& adim-*
 niam mihi, qui sum summa per- *plenda.*
 fectio; magis pressiusque adhæ-
 rent, copulantur, iunguntur..
 Ut autem planius hanc (licet
 ineffabilem) breuibus tamen
 traditam veritatem intelligas,
 Respice in faciem Christi mei, *Proponi-*
 in quo mihi benè complacui. *tur ex-*
 Ipse namque exinanitus serui *emplum:*
 forma assumpta, factusque in si- *Christi*
 militudinem carnis peccati est, *Salua-*
 vt vos cæca caligine obrutos, & *toris..*
 à via veritatis auersos, suæ lucis
 splendore illuminans, ad rectum
 iter & verbo conuerteret & ex-
 emplo. Obediens fuit vsque *Christi*
 ad mortem; sic sua perseueran- *obediens*
 di obedientia vos edocens, salu- *tia.*
 tem vestram ex faciendæ solius
 voluntatis meæ stabili instituto.

pendere: nam si quis diligenti studio & consideratione, ipsius tum vitam, tum doctrinam meditari velit, perspiciet proculdubio, mortalium integritatem perfectionemque nulla re alia constare, quàm in iugi, perpetua ac fidei meæ voluntatis observatione, quod idem dux vester toties attestando repetit. Ait enim: *Non omnis qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum caelorum, sed omnis qui fecerit voluntatem Patris mei.* Et attende quod non frustra repetit bis, *Domine, Domine*; quoniam cùm omnis transitoria conditio ad duo universalia genera reducatur, religiosum scilicet & seculare, significare vult, neminem, cuiuscunque conditionis sit, æternæ vitæ gloriam consecuturum, licet omnem mihi extrinsecus honorem exhibeat, nisi meam fecerit voluntatem. Item alio loco: *Non veni facere voluntatem meam, sed*

Matt. 7

Joan. 4

eius qui misit me Patris. Et iterum:

Meus cibus est ut faciam volunta- *Ioan. 5.*

tem eius qui misit me. Item, Non *& 6.*

mea voluntas sed tua fiat. Et, Sicut *Luc. 22.*

mandatum dedit mihi Pater, sic fa-

cio. Si vis ergo, Saluatoris tui

exemplum imitando, meam fa-

cere voluntatem, qua constat

esse bonum tuum; necesse est ut

tuam omnibus in rebus prorsus

contemnas facere voluntatem,

illamque abneges & extinguas,

quoniam quanto magis morie-

ris in te, tanto magis viues in

me: & quo purgatius eijcies

quod tuum est, eò abundantius

ipse reponam quod meum est.

Postquam illa anima hæc ve- *S. Ga-*

ritatis saluberrima documenta *thar.*

percepit, & tota lætabunda dixit:

Pater & Deus meus, placent

summopere, & plus quàm ex-

plicare queam, quæ seruulæ

tuæ narrare dignatus es: &

quàm magnas possum benignæ

maiestati tuæ gratias ago, quo-

niam quantum mea rudi intelligentia consequi possum, non aliter est, quam mihi per Salvatoris exemplum præclarè ac lucidè demonstrasti. Cùm enim tu summum & omne bonum sis, non volens iniquitatem, sed iustitiam tantùm, & honestatem, quicquid faciendum est perago, si tuam voluntatem adimpleo, & eam impleo, si meam propter te abnego, quam tu minimè violare vis, quoniam mihi iccirco liberam tradidisti, ut ego sponte tibi subigendo, & tuam solius facere semper intendendo, gratior tibi fiam, & maiora apud te mea sint merita. Volo igitur ac vehementer desiderio id adimplere quod præcipis, sed non planè scio, quibus rebus tua contineatur voluntas, quòve tibi fideli obsequio emancipari queam: si arrogans non sum & mea temeritas tua non abutitur lenitate,

supplex

Salutaris prudentis petitio.

supplex obsecro, vt iuxta peti- *Expomitt*
tionem meam id quoque me *Deus*
paucis doceas. *quid ab*

At Dominus: Si paucis & *homine*
collectim scire desideras vo- *postulet.*
luntatem meam, vt eam inte- *videli-*
grè valeas adimplere, hæc mea *cet vt*
voluntas est vt summè & sem- *super*
per ames me, sicut præcepto omnia
mandauì vobis vt toto corde, to- *ame-*
ta anima, & omnibus viribus vestris tur: &
diligatis me: huiusque præcepti in eo
observatione, tua perfectio con- *præci-*
tinetur: quoniam finis præce- *pue con*
pti charitas est, & plenitudo legis sistit di-
est delictio. *uina*

Anima ad hæc: Teneo volun- *volun-*
tatem tuam, & perfectionem *tas.*
meam in summo tui amore col-
locatam esse, ipsaque te (vt par S. Ca-
est) summo amore ac vehemen- *thar.*
tissima dilectione prosequi vel-
lem, sed quonam pacto id effi-
cere possim aut debeã, satis mi-
hi compertum non est. Quocir-
ca orans expeto, vt me hac quo-

230 SPEC. PARVUM

que in parte brevibus instruas.

Quibus Tunc Deus: Audi igitur, &
rebus ad ea quæ dicam, tota mentis
conti- attentione inuigilia. Si me per-
neatur fectè amare vis, te tria hæc fa-
amor cere necesse est. Primò vt vo-
Dei su- luntatem tuam ab omni amore
per om- affectuque terreno & carnali
nia. prorsus amoucas, segreges,
mundifices: ita vt in ista vita

Primū nihil transitorium, nihil cadu-
consistit cum, nihil temporale ames, nisi
in abne- propter me, nec (quod magis
gatione & maximum est) ames me pro-
seipsum pter te, aut te propter te, aut
proximum propter te: sed ames

Doctri- me propter me, te propter me,
na nota & proximum propter me: quo-
tu dig- niam diuinus amor terreni af-
na de fectus aut alterius cuiusvis a-
amore. moris consortium pati non po-
test. Vnde quantum te terre-
narum rerum contagione infe-
cteris, tantum & in mei amore
peccabis & de tua perfectione
deperdes. Mentem quippe, vt
munda

munda & sancta sit, omnia quæ
 corpus sentit, fastidire necesse
 est. Effice igitur, ne quicquam
 ex his quæ à bonitate mea ve-
 stros in vsus profecta sunt, te
 ad me amandum impediat, sed
 omnia adiuent, accendant, in-
 flamment. Quoniam vobis illa
 creando concessi, vt bonitatis
 meæ largitatem latiùs ex ipsis
 dignoscentes, me abundantio-
 re quoque amore prosequere-
 mini. Perstes igitur, appeti-
 tu lumbisq; succincta, ac vi-
 gilanti custodia te semper ob-
 seruans, terrenis concupiscen-
 tijs, quas vndecumque tibi
 mortalis vitæ miseria, & cor-
 rupta suggerit natura, alacriter
 resiste, vt cum propheta meo
 dicere possis: *Qui perfecit pe-* Psal. 17
des meos, id est, affectus (qui
 animi pedes sunt *tamquam cer-*
uorum; ad fugiendum canes, id
 est, laqueos concupiscentiæ
 terrenarum rerum, *super excelsa*
statues

Secun- *statues me*, id est, in contempla-
dum in *tione*. Quum hoc primùm im-
quo cere *pleueris*, ad secundam, quod e-
nitur *tiam altioris perfectionis est*,
amor *peruenire poteris*, vt omnes co-
Dei. *gitationes*, actus, & opera tua
dirigas ad meum solummodo
honorem & gloriam, semper-
que solius meæ laudi studiosissi-
mè des operam, precibus, ver-
bis, & exemplis; & quomodo
possis, vt non tu tantùm sic, sed
alij omnes tecum pariter & eo-
dem modo affecti sint, vtque
vniuersi me vnũ norint, ament,
colant: hocque mihi magis pla-
cet quàm primum, quoniam
magis implet volũratem meam.

Ter- *Tertium*, quod reliquum est, si
tium in *affecuta fueris*, tibi nil deesse, te-
quo cere *que cõsummatam integritatem*
nitur a- *consecutam scito*. Illud autem
mor. Dei *hoc est*, vt summo desiderio
quæras, nitaris & studeas, ad
hanc peruenire mentis disposi-
tionem, vt mihi ita coniuncta
sis,

sis, tuaque meæ (quæ perfectissi-
 ma est) ita similis sit conformis-
 que voluntas, ut nolis, non so-
 lum malum, sed & bonum quod *Sumus*
 ipse volim, utque eueniat quic- *gradus*
 quid velit, & vndecunque velit, *amoris*
 in istius vitæ miseria, siue spiri- *Dei in*
 tualibus, siue temporalibus in *confor-*
 rebus, minimè frangatur pax *mitate*
 tua, turbeturve quies mentis tuę, *volun-*
 sed inconcussa fide semper te- *tatis.*
 neas me Deum tuum omnipo-
 tentem magis amare te, quàm tu
 te ipsam, meque tui diligentissi-
 mam habere curam, & multò
 diligentiorē quàm tu. Quanto
 magis sic te mihi commiseris
 dederisque, tanto magis te adiu-
 uans, tibi semper adero, & tu ip-
 sa clariùs cognosces, ac vberius
 senties circa te dulcissimam cha-
 ritatem meam. Ad hanc autem
 perfectionem perueniri nō po-
 test, nisi per stabilem, constan-
 tem ac absolutam propriæ vo-
 luntatis abnegationem : quam
 qui

qui præstare negligit, simul hæc excellentissimam perfectionem negligit: qui verò libens præstat, simul integerrimam voluntatem meam integerrimè exequitur, mihiq̃ue summè placet, & me secum habet, quoniam mihi gratius ac iucundius nihil est, quàm per gratiam vobiscum agere, & in vobis habitare, *meaq̃*

Ieron. 8. sunt delitiae, cum filijs hominum esse: & vt volentes ipsi (nolo enim liberi ius arbitrij violare) à me in me, per gratiam, transformantur, vt sint vnum meum participatione perfectionis meæ, præcipueq̃ue pacis ac tranquillitatis meæ. Vt autem planius intelligas, quàm ardenti desiderio cupiam vobiscum esse, vtq̃ue magis accendaris ad subigendam mihi copulandamq̃ue meæ voluntatem tuam, vide & alta mente considera, voluisse me, vt Unigenitus meus incarnaretur, neque mea diuinitas
maie-

maiestatis dignitate seposita, vestrae copularetur humanitati: ut tanto amoris & charitatis exemplo, tanta ineffabilis dilectionis demonstratione, vos ad pariter coniungendam meam voluntatem vestram, vniue mihi iugiter adhærendum provocarem, alicerem, traherem. Voluisse præterea, ut ille ipse dilectus Filius meus tam horrendam, immanem, crudelemque crucis mortem subiret, ut suis tormentis vestrum peccatum tolleretur. Peccatum (inquam) quod inter me & vos diuisionem fecerat, & meam à vobis ita faciem auerterat, ut nullo pacto possem respicere. Parasse insuper mensam maximi & parum agniti Sacramenti corporis ipsius & sanguinis, ut illud in cibum sumentes, transformemini, muteminiq; in me, ac sicut panis & vinum quibus vescimini in substantiam transeunt

transeunt corporalem, ita & vos, manducantes ipsum qui mecum vnum est sub panis & vini specie, in substantiam spirituales & in me ipsum conuertamini. Et hoc illud est, quod Augustino seruo meo his verbis dixi: *Cibus sum grandium, crescere & manducabis: nec tu me mutabis in te, sed tu mutaberis in me.*

S. Ca-
thar.

Cum audisset anima illa quænam esset Dei voluntas, & quem admodum ad eam implendam necessaria etiam erat perfecta charitas; perfectamque charitatem propriæ voluntatis abnegatione constare dixit. Significasti mihi Domine Deus meus voluntatem tuam: significasti Domine, quod si perfectè amauero te, nihil terrenum aut mortale, nec etiam me ipsam amabo propter me, sed quicquid amabo, secundum te & propter te amabo. Dixisti, ut summo semper studio tuam solius laudem, honorem

norem & gloriam velim perquirere, simulque operam dare, vt alij quoque idem nitantur facere. Et vt quæcunque aduersa mihi in hac misera adueniant vita, ea composita mente & æquo animo ac lætanti tolerate contendam. Nunc, quoniam hæc per propriæ voluntatis abnegationem efficienda sunt, doce, quæso, quonam pacto ad hanc peruenire abnegationem, ac tantam virtutem comparare & assequi queam: vt enim per tuæ doctrinæ lumen video, *tantum in te viuo, quantum in me morior.*

Praclarum dictum.

Deus autem, qui sancta nunquam frustratur desideria, sic *Perfecit* intulit: Perfecta tui abnegatione *ctio ho-* omne bonum constare certum *minis* est, *quoniam te tantum mea gratia* *maxi-* *repleo, quantum te tua voluntate e-* *mè con-* *uacuas: & perfectionem tuam* *sistit in* efficit participatio diuinæ bo- *abnega-* *nitatis meæ per gratiam, sine* *tionem.* *qua*

qua humana creatura (quantum ad virtutem & dignitatem suam nihil est. Ad hanc igitur si peruenire vis, tibi est in summa humilitate præstandum, & ex vera atque intima miseriæ & inopiæ tuæ cogitatione id vnū iugiter vehementerque affectandum, vt mihi soli pareat, meamque solius voluntatem obserues. Quò autem id præstare queas, necesse est vt per mentis conceptum & animi existimationem tibi habitaculam circumdandam vndique concameratum ex solius meæ voluntatis materia construas, teque eo concludas & semper inhabites, vt quocunque eas, nunquam progrediaris; quocunque prospicias, nunquam extra aspicias, sed tuos mentis & corporis sensus, mea semper circumstet voluntas nec quicquam aliud loquaris, cogites, aut efficias, nisi quod mihi placet, & meæ esse voluntatis

*Diuina
volun-
tas in
omnibus
obser-
uanda.*

voluntatis credas: sicque te quicquid agendum erit sanctus Spiritus edocebit. Alia etiam via *Superioribus* ad propriæ voluntatis abnegationem perueniri potest, si ad-*obediens* sunt qui te secundum me in-*duunt*. struant regantque, is propriam subiiciendo voluntatem, te totam actua omnia his commit- tendo, his parendo, & eorum semper sequendo consilia: quoniam qui fideles & prudentes seruos meos audit, me audit. *LUC. 10*

Sed hæc volo ut certa fide, alta mente, ac frequenti consideratione mediteris, me Deum tuum gloriosissimum, qui te ad beatitudinem perfruendam creauit, æternum esse, summum, omnipotentem, vobisque omnia *Nihil* quæ mihi placita sunt facere, *sine Deo* nec esse qui vel tantillum meæ *vel* fa- possit resistere voluntati, nec *ciente* quicquam sine eadem volunta- *vel per-* te mea vobis accidere, nihil *mitten-* prorsus nisi me permittente pro- *te fieri.* uenire,

Amos. 3 uenire, vt per Prophetam vobis
 enuntiaui, *Non esse malum in ciui-*
Exposi- *tate quod non ipse fecerim*, id est,
tio cuius permiserim Mediteris pariter,
dam lo- me Deum tuum summæ esse sa-
ci apud pientia, perfectissimæ cognitio-
prophe- nis, & intelligentia omnia certa
sam. ratione videntis & acutissimè
 penetrantis, vt ad te, cælum, ter-
Summa ram, mundum totum, & vni-
Dei sa- uersa gubernanda, nulla possim
pientia ratione falli, nullo errore turba-
& scien ri. Quod si ita non esset, nec
tia, cui⁹ Deus essem, nec sapientissimus.
proui- Et vt tantillum percipias vim
dentia huius summæ sapientia meæ,
omnia scias de malo culpæ & pœnæ
disponit me longè maius bonum quàm
 fit malum elicere. Tertiò velim
Summa confideres, me eundem Deum
Dei bo- tūm nō minus summè bonum
nitias, esse, & vi amoris beniuolentiæ-
quæ nil quæ constare hac de causa non
nisi bo- posse, nisi quæ bona sunt, vtilia
num de & salubria tibi & alijs velle, non
siderat, posse à me aliquid malum pro-
 uenire

uenire, nihil odisse:& hominem & om-
 vt. mea bonitate creauī, ita per nia ad
 me sēper inēstimabili dilectione suam
 prosequi. His verò per firmam gloriam
 fidem mente ac meditatione col & no-
 lectis cognosces tribulationes, stram
 tētationes, difficultates honores, salutem
 infirmitates & aduersa omnia ob disponit
 nullam aliam causam, me gu-
 bernante prouenire, nisi utili-
 tatis & salutis vestræ gratia;
 vt per ea quæ videntur vobis
 mala, à prauitate corrigamini,
 & ad virtutem, qua itur ad ve-
 rum & summum bonum vobis
 incognitum perducamini. Co-
 gnosces præterea, hoc fidei lu-
 mine perlustrata, me Deum tuū
 magis posse scire velle bonum
 tuum quàm tu, teq; id nec pos-
 se, nec scire nec velle, absque
 gratia mea. Id igitur cū ita
 fit, danda tibi summo studio o-
 pera est, vt voluntatem tuam
 diuinam voluntati meæ prorsus
 subijcias quoniam sic placida
 L semper

In quo semper mente quiesces, & me
consi- semper tecum habebis (factus
stat est enim in pace locus meus)
quies & nec erit tibi scandalum peccati,
tran- hoc est offendiculum aliquod
quillitas ad peccatum, nec per impatien-
mentis. tiam, nec alio quouis modo:
nam pax multa diligentibus no-
men meum, & non est illis scan-
dalum. Tantum etenim amant
 legem meam, id est, meam vo-
 luntatem: meaqué lex est qua
 cuncta reguntur, tātumq; mihi
 per ipsam copulati sunt, & in
 ipsius delectantur obseruatio-
 ne, vt eueniat quicquid velit
 & vndecunque velit, cuiuscun-
 que generis & æstimationis sit,
 nullare præterquam culpe vn-
 de mihi fiat iniuria, perturbari
 queant. Prospiciunt namque
Cuncta claro & purgatissimo mentis o-
euentu- culo, à me summo vniuersi gu-
ra com- bernatore, mirifica sapientia,
mitten- charitate & ordine cuncta ad-
ga diui- ministrante, non nisi bona pos-
na pro-
uidentia

se prouenire , meq̃ ie sibi ac ei^{q̃} ac-
 rebus suis meliùs vtiliusq̃ue *quies-*
 prospicerè quàm ipsimet per se *cendum*
 sciant possint ac velint : sicq̃ue *in om-*
 omnibus in rebus, quæ eueniāt, *nibus.*
 qualq̃ue sustineant (vtue sint)
 me autorem & non proximum
 firmo considerantes proposito
 quadam inuicta & inexpugna-
 bili patientia ita roborantur ,
 vt non solum æquo animo , sed
 libenti ac gaudenti sustineant,
 degustantes in omnibus (siue in-
 trinsecus siue extrinsecus acci-
 dant,) meæ ineffabilis dulcedi-
 nem charitatis , quod est *sentire*
de me in bonitate : in omnibus
 (inquam) tribulationibus dif-
 ficultatibûsq̃ue attendere , cre-
 dere , & læto animo gratoq̃ue
 meditari , me disponere omnia
 suauiter , & ex profundo meæ
 dilectionis fonte cuncta proue-
 nire . Atque huius vltimæ con-
 siderationis compositionisq̃ue
 sanctissimæ , maximum bo-

Omnis num nil aliud corrumpit, impe-
hominis dit & perdit quam propria vo-
perditio luntas vestra & amor vestri,
consistit quæ sit tollerentur à vobis, tol-
in pro- leretur & infernus à vobis: tum
pria vo- ille qui maledictis æterno men-
luntate, tis & corporis tormento, para-
vel in a- tus est; tum ille quem in mor-
more tali vita multiplici agitatione
suipfius animi ac vario curarum æstu,
 imo sustinetis errore. Igitur si
 vivere cupis & in illo labenti
 fac seculo per gratiam, & in
 hoc stabili sempiternoque per
 Luc. 9. gloriam, moriaris, *temet ipsam*
abnegans & propriam voluntatem
 Apo. 14 *deponens. Beati enim mortui qui in*
 Mat. 5. *Domino moriuntur, & Beati paupe-*
res spiritu, quoniam tales me vi-
dent in hac peregrinatione per
mutuum amorem, visuri dein-
de in patria per gloriam & ho-
morem. Amen.

*Finit Dialogus S. Catharina
 Senensis.*

*Sv. Kateřiny
Sienské*

Krátká rozmluva
o získání
pravé dokonalosti

K r á t k á r o z m l u v a o

Svaté Kateřiny Sienské

získání pravé dokonalosti

PŘELOŽIL R. M. DACÍK O. P.

Svaté Kateřiny Sienské

Krátká rozmluva o získání pravé dokonalosti

Když jistá duše, osvícena Původcem světla, poznala vlastní křehkost a bídu, totiž nevědomost a přirozený sklon ke zlému, a poněkud nahlédla také v Boží velikost a moudrost, moc a dobrotu a v ostatní vlastnosti jeho Velebnosti, uzřela, jak by to bylo hodné a potřebné, aby byl dokonale a svatě uctíván. Hodné, neboť on je Otec a Pán veškerenstva a všechno učinil, aby chválilo jeho jméno a aby se obnášelo k jeho slávě. Je to potřebné a spravedlivé, aby služebník svého Pána ctil, jemu sloužil a jeho byl poslušen. A je to nutné, neboť člověk, sestávající z těla a duše, byl stvořen v takovém stavu, že bude-li mu sloužit dobrovolně a věrně až do smrti, dosáhne věčného života, jinak nemůže dosíci onoho štěstí, náplně všech dober. Je však velmi málo, kdo to plní, a proto velmi málo bude spaseno, protože téměř všichni hledají své zájmy a nikoliv Boží.

Mimo to viděla tato duše, že dny člověka jsou krátké a že je nejistá hodina a chvíle, kdy skončí tento

prchavý čas, určený k zásluze, v pekle pak že už není žádného vysvobození, nýbrž každý v budoucím životě dostane podle spravedlivé odplaty nezměnitelným rozhodnutím, jemuž nelze uniknouti, buď odměnu nebo trest, jak si zasloužil svým způsobem života.

Viděla také, že mnozí mluví mnoho a různými způsoby a často káží a rozprávějí o ctnostech, jimiž je uctíván Bůh ve věrné službě, ale schopnost rozumového tvora je nepatrná, rozum tupý, paměť slabá, takže buď nemůže mnoho pojmuti nebo naučené věrně podržeti. A proto ač mnozí se snaží stále se poučovati, jen velmi málo dospívá k dokonalé službě Bohu, jak by bylo hodno a spravedливо, nýbrž téměř všichni oddáni tíživým starostem se potácejí uprostřed nepokojů ducha a žijí stále v nejvyšším nebezpečí.

Při pohledu na to všechno užasla ona duše před Pánem a ve žhavé touze a silném dojetí žádala od jeho Velebnosti, aby jí dal nějaká krátká a stručná pravidla, jimiž bychom byli poučeni a vedeni k svatosti a dokonalosti, pravidla, která by zhuštěně obsahovala všechny pravdy podávané v kázáních a ukryté v Písmech, jejichž zachováváním by byl i on náležitě ctěn i my bychom se dostali po tomto krátkém, smrtelném a bídném životě ke štěstí, pro něž nás stvořil.

Bůh, jenž vnuká svaté tužby, nedopustí, když vzklíčily, by zůstaly marné. Proto se ihned zjevil této duši ve vytržení mysli a toto jí pravil :

PÁN. Má milá, líbí se mi nadmíru tato tvá přání. Líbí se mi tak, že toužím je splniti daleko lépe než ty by sis přála, aby byly splněny. Toužím nesmírně uděliti vám - jen když vy je chcete - ona dobrodiní, která jsou vaší spáse prospěšná, potřebná a nutná, a proto jsem zcela ochoten splniti tvou touhu a uskutečniti tvé přání.

Nuže, slyš a dej dobrý pozor na to, co ti chci říci já, nevýslovná Pravda, jež nikdy neklame. Vyhovím tvé prosbě a naznačím ti krátce cvičení, jež obsahuje nejvyšší dokonalost a všechny ctnosti, souhrn naučení Písem a mnohých kázání. Jestliže je pronikneš a podle něho se zařídiš a budeš je zachovávat, naplníš vše, co je jasné a skryté v božských řečech a budeš požívat věčné radosti a neustálého pokoje.

Věz tedy, že spása a dokonalost mých služebníků spočívá jedině v tom, že konají jen mou vůli a snaží se všemožně vždy ji vyplniti. Jen mě hledí poslouchat, jen mě ctít, jen mě mít na mysli ve všech okamžicích svého života. A čím pečlivěji o to usilují, tím více se blíží k dokonalosti, protože tím více lnou ke mně a tím úžeji se spojují se mnou, jež jsem nejvyšší dokonalost.

Abys však hlouběji pochopila tuto nevýslovnou pravdu, podanou několika slovy, pohleď na tvář mého Krista, v němž mám velké zalíbení. Neboť on se snížil, přijav podobu služebníka a stav se podobou těla hříchu, aby vás, ponořené ve slepou temnotu a odvrácené od cesty pravdy osvětil jasem svého světla a uvedl slovem a příkladem na správnou

cestu. Byl poslušný až k smrti, by vám dal naučení svou vytrvalou poslušností, že vaše spása závisí na pevném rozhodnutí konati pouze mou vůli. Neboť chce-li kdo pilně uvažovat a rozebírat jak jeho život, tak jeho učení, pozná jasně, že lidská svatost a dokonalost nespočívá v ničem jiném než ve věrném a vytrvalém plnění mé vůle, jak vám tolikrát opakoval váš Vůdce, můj Syn. Praví totiž : Ne každý, kdo mně praví : Pane, Pane, vejde do království nebeského, nýbrž ten, kdo plní vůli mého Otce.

A všimni si, že neopakuje zbytečně dvakrát Pane, Pane. Všechny přechodné stavy totiž možno uvést na dva hlavní, řeholní a světský a proto chce naznačit, že nikdo, ať je jakéhokoliv stavu, nedosáhne slávy věčného života, i kdyby mně vzdával všechnu vnější poctu, nebude-li plnit mou vůli. Podobně praví na jiném místě : Nepřišel jsem konati vůli svou, nýbrž Otce, jenž mě poslal. A jinde : Můj pokrm je, abych konal vůli toho, jenž mě poslal. Ne má vůle, nýbrž tvá se staň. A konečně : Jak mně dal příkaz Otec, tak činím.

Chceš-li tedy následovati příkladu Spasitelova a plniti mou vůli, v níž spočívá veškeré tvé dobro, je třeba, abys pohrdala naprosto a ve všem plniti svou vůli, abys ji odvrhla a ji zničila, neboť čím více zemřeš sama sobě, tím více budeš žítí ve mně, a čím více se očistiš od toho, co je tvého, tím hojněji tě naplním tím, co je mé.

KATEŘINA. Když uslyšela ona duše tato spásitelná naučení Pravdy, pravila plna radosti :

Otče a Bože můj, nadmíru se mi líbí a více než mohu vyjádřit, co ráčil vyložit své služebnici, a proto vzdávám co nejsrdečnější díky tvé dobrotivé Velebnosti, neboť pokud můj nevzdělaný rozum může postihnout, je tomu tak, jak jsi mně zřejmě a jasně ukázal na příkladě Spasitelově.

Protože ty jsi svrchované a veškeré Dobro, které nechce nepravost, nýbrž jen spravedlnost a počestnost, vykonám všechnu svou povinnost, naplním-li tvou vůli; a tu naplním, zřeknu-li se pro tebe své, kterou ty nechceš nijak porušit, protože jsi mi ji dal proto svobodnou, abych se sama dobrovolně tobě podrobila a snažila se vždy plnit jen tvou vůli a takto se ti stala milejší a větších zásluh u tebe si dobyla.

Chci tedy a horoucně toužím vyplnit, co přikazuješ. Ale nevím jasně, v čem spočívá tvá vůle a jakou věrnou službou se ti mohu zcela odevzdati. Neobtěžuji-li a nezneužívá-li má odvážlivost tvé dobroty, vroucně prosím, abys mě krátce o tom poučil.

PÁN. Toužíš-li krátce a stručně poznat mou vůli, abys ji mohla dokonale plnit, je má vůle v tom, abys mě vždy a nade všechno milovala, jak jsem vám přikázal, abyste mě milovali z celého srdce, z celé duše a ze všech svých sil. V zachovávaní tohoto příkazu je obsažena tvá dokonalost, neboť cílem přikázání je láska, a plnost zákona je milování.

Na to odpověděla ona duše:

KATEŘINA. Chápu, Pane, že tvá vůle a má dokonalost jest obsažena ve svrchované lásce v tobě.

Chtěla bych tě proto zahrnout, jak se sluší, nejvyšší a nejvroucnější láskou. Než není mi dosti jasné, jakým způsobem bych to mohla nebo měla učinit. Proto tě prosím a žádám, abys mě i v této věci krátce poučil.

Tu jí řekl Bůh.

PÁN. Poslyš tedy a dej dobrý pozor na to, co ti řeknu. Jestliže mě chceš dokonale milovat, musíš vykonat tyto tři věci.

Za prvé musíš úplně odvrátiti, očistiti a zbaviti svou vůli ode vši pozemské lásky a ode všeho přilnutí k tělesnému, tak abys v tomto životě nemilovala nic pomíjejícího, nic časného, nic prchavého leč pro mne. A pak, co je zvlášť důležité, abys nemilovala mne pro sebe nebo sebe samu pro sebe nebo bližního pro sebe, nýbrž abys milovala mě pro mě a sebe pro mě a bližního pro mě. Neboť božská láska nemůže snésti společenství s přilnutím k pozemskému nebo s jakoukoliv jinou láskou. Proto pokud se tě chytne náказа pozemských věcí, potud zhřešíš i v lásce ke mně a pobudeš na své dokonalosti. Chceš-li být čistá a svatá, musíš si ve své duši oškličit všechno, co lahodí tělu. Učiň proto, aby žádný z tvorů, které učinila má dobrota k vašemu užívání, ti nepřekážel v mé lásce, nýbrž aby ti všechno napomáhalo, tě rozněcovalo a povzbuzovalo. Vždyť proto jsem je stvořil a vám je dal, abyste hlouběji poznávali z nich štědrost mé dobroty a zahrnovali mě pak hojnější láskou.

Vzmuž se tedy, ztiš žádostivost, přepásej bedra, buď vždy bdělá, pevně odporuj pozemským tužbám,

ať ti je přivodí odkudkoliv bída smrtelného života a zkažená přirozenost, abys mohla říci s mým prorokem: *Jenž napřímil mé kroky*, to jest pocity, jež jsou kroky duše, *jako jelenů*, abych unikla psům, to jest léčkám žádostivosti pozemských věcí, *postaví mě na výšinách*, to jest v nazírání.

Když překročíš tento první stupeň, můžeš dospěti *k druhému*, jenž je ještě dokonalejší. Tam všechny myšlenky, skutky a všechno jednání, usměrníš jen k mé cti a slávě a budeš stále usilovat co nejvíce jen o mou chválu modlitbami, slovy a příklady. Učiníš, co bude ve tvé moci, abys mě nemilovala takto jen ty sama, nýbrž aby všichni ostatní s tebou jen mě znali, milovali a ctili. To se mi mnohem více líbí než první, protože je to dokonalejší naplnění mé vůle.

Jestliže dosáhneš *třetího* stupně, jenž zbývá, věz, že ti nic nechybí, a že máš celou dokonalost. Ta pak spočívá v tom, že svrchovaně toužíš, snažíš se a usiluješ dospěti k takovému rozpoložení mysli, abys byla tak spojena se mnou a tvá vůle aby byla tak dokonale sjednocena a přizpůsobena mé vůli, že bys nechtěla nejen zlo, nýbrž ani dobro, které já nechci. Ať se stane cokoliv nebo jakkoliv v tomto bídém životě, jak ve věcech časných, tak duchovních ani v nejmenším nechť se neporuší tvůj klid a neochvěje se pokoj tvé duše, nýbrž pevnou věrou vždy buď přesvědčena, že já, tvůj Bůh všemohoucí, více tě miluji, než ty se sama miluješ a že já o tebe velmi dobře pečuji, mnohem více než ty sama.

Čím více se mně takto odevzdáš, tím více budu s tebou, abych ti byl nápomocen a ty sama jasněji poznáš a hlouběji pocítíš mou sladkou lásku k tobě.

K této dokonalosti však nelze dospěti leč stálým, vytrvalým a naprostým zapíráním vlastní vůle. Kdo je ovšem nechce podstoupit, odmítá zároveň tuto nejvyšší dokonalost. Kdo však to rád činí a plní přesně mou nejsvětější vůli, svrchovaně se mi líbí a má mě zároveň při sobě, neboť není mně nic milejšího a příjemnějšího než milostí jednati s vámi a přebývati ve vás, neboť má rozkoš je dlíti se syny lidskými, abych je milostí přetvořil, jestliže po tom touží oni - neboť nechci porušit práva jejich svobody - v sama sebe, aby byli jedno se mnou, účastníce se mé dokonalosti, zvláště pak mého pokoje a míru.

Abys však lépe pochopila, jak vroucně toužím býti s vámi, a aby ses více roztoužila podrobiti svou vůli a spojití ji s mou, pohled a uvaž v hloubi své duše, že jsem chtěl, aby můj Jednorozený se vtělil a aby mé božství odložilo svou nesmírnou velebnost a spojilo se s vaším člověčenstvím. Abych vás tak velkým příkladem lásky a takovým důkazem nevýslovného milování povzbudil, přilákal a přivedl ke spojení vaší vůle s mou, k níž byste výhradně lnuli, chtěl jsem mimo to, aby týž milovaný Syn můj podstoupil tak hroznou a krutou smrt kříže, aby svými bolestmi sňal váš hřích. Hřích, pravím, který utvořil roztržku mezi mnou a vámi a mou tvář od vás tak odvrátil, že jsem na vás nemohl ani pohlédnout.

Mimo to jsem vám připravil stůl největší a málo

známé Svátosti jeho vlastního těla a krve, abyste z něho požívající přetvořovali se a měnili se ve mne. Tak jako chléb a víno, jichž požíváte, přecházejí v podstatu těla, tak i vy požívající pod způsobou chleba a vína toho, jenž je se mnou jedno, měníte se duchovně ve mne samého. To právě jsem řekl Augustinovi, svému služebníku, těmito slovy: Jsem pokrm velkých; rošť a budeš mě požívat. Nezměníš mě však v sebe, nýbrž ty se změníš ve mne.

KATEŘINA. Když uslyšela ona duše, jaká je vůle Boží, a jak k jejímu naplnění je nutná také dokonalá láska, a že dokonalá láska spočívá v zapření vlastní vůle, pravila:

Naznačil jsi mi, Pane, Bože můj, svou vůli. Ukázal jsi mi, že, budu-li tě dokonale milovat, nic pozemského nebo smrtelného ba ani sebe samu nebudu milovat pro sebe, nýbrž cokoliv budu milovat, budu milovat podle tebe a pro tebe. Řekl jsi, abych vždy s nejvyšším úsilím hledala jen tvou chválu, čest a slávu a abych se zároveň snažila o to, aby také druzí o totéž usilovali. A cokoliv se mi přihodí odporného v tomto bídném životě, mám se snažit to snášet s klidnou myslí a trpělivě.

Nyní však, poněvadž všechno toto se musí vykonat zapíráním vlastní vůle, nauč mě, prosím, jak mohu dospět k tomuto sebezapírání a jak si mohu získati tak velkou ctnost. Jak totiž nahlížím ve světle tvého poučení, potud žiji v tobě, pokud v sobě umírám.

Bůh pak, jenž nikdy nenechá marnými svaté touhy, takto odvětil:

PÁN. Je jisto, že veškero dobro spočívá v dokonalém sebezapření, protože potud tě naplním svou milostí, pokud se zbavíš své vůle. A tvou dokonalost tvoří účast v mé božské dobrotě milostí, bez níž lidský tvor vzhledem k dokonalosti a důstojnosti není nic.

Chceš-li tedy dospěti k tomuto, musíš se snížit v nejhlubší pokoře, uvažovat o pravdivosti a hloubce své bídy a nedostatečnosti a vroucně toužit stále jen po tom, abys pouze mne byla poslušna a plnila jen mou vůli.

Abys to však dovedla, je třeba, aby sis obrazotvorností ve své duši vytvořila světničku, sestrojenou jako z látky jen z mé vůle a se všech stran uzavřenou, v níž by ses uzavřela a v ní stále přebývala, takže ať bys šla kamkoliv, nikdy bys z ní nevycházela, ať bys pohlížela kamkoliv, nikdy bys nevyhlížela ven. Tvé smysly vnější i vnitřní nechť jsou spoutány mou vůlí. Nic jiného nemluv, nemysli, nečiň než co se mně líbí a o čem jsi přesvědčena, že je to podle mé vůle. A tak tě vyučí Duch svatý, cokoliv ti bude konati.

Možno ještě jinou cestou dospěti k zapírání vlastní vůle: máš-li ty, kteří by tě podle mne poučovali a vedli, těm podrobíš vlastní vůli, těm svěříš sebe celou a všechny své záležitosti, jich budeš poslušna a budeš se vždy řídit jejich radami, neboť, kdo slyší mé věrné a rozumné služebníky, mě slyší.

Ale mimo to chci, abys v pevné víře často uvažovala hluboce ponořena v sebe, že já, tvůj Bůh,

plný slávy, jenž jsem tě stvořil k požívání blaženosti, jsem věčný, svrchovaný, všemohoucí, a že vám sesílám, co se mně líbí, a že není nikoho, kdo by se jen sobě mohl protivit mé vůli. Nic se vám bez této vůle nestane, zhola nic se vám nepříhodí, co bych nepřipustil, jak jsem vám oznámil prorokem: Není zla v obci, které bych sám neučinil, to jest nepřipustil.

Uvažuj rovněž, že já, tvůj Bůh, jsem nejvýš moudrý, nejdokonaleji vše poznávám a všemu rozumím, všechno přesně vidím a ostře pronikám, takže se nemohu žádným způsobem klamat a nemohu podléhat žádnému omylu v řízení tebe, nebe a země a celého vesmíru. Kdyby tomu tak nebylo, nebyl by ani Bůh, ani nejmoudřejší. A abys alespoň poněkud pochopila moc této mé svrchované moudrosti, věz, že ze zla viny a trestu dovedu vyvésti daleko větší dobro než je samo zlo.

Za třetí bych si přál, abys uvažovala, že já, týž Bůh tvůj, jsem právě tak svrchovaně dobrý. Síla lásky a dobroty mě nutí, abych chtěl jak pro tebe tak pro druhé jen to, co je dobré, užitečné a spasitelné. Žádné zlo nemůže ode mne pocházet, žádná nenávisť. Tak jako jsem stvořil člověka ze své dobroty, tak ho vždy provázím nedocenitelnou láskou.

Když uvážíš v pevné víře o všech těchto věcech, poznáš, že soužení, pokušení, obtíže a pocty, nemoci a všechna protivenství nedopouštím ve svém řízení z žádného jiného důvodu než pro váš užitek a vaši spásu, abyste se pomocí toho, co se vám zdá být

zlé, odvrátili od své nepravosti a byli uvedeni ke ctnosti, kterou se jde k pravdě a svrchovanému dobru, vám neznámému.

Poznáš mimo to, osvícena tímto světlem víry, že já, tvůj Bůh, více mohu, znám a chci tvé dobro než ty a že ty je nemůžeš, neznáš ani nechceš bez mé milosti.

Když tedy je tomu tak, musíš se všemožně snažit, abys svou vůli zcela podrobila mé božské vůli, neboť takto budeš vždy požívat tichého klidu duše a já budu vždy s tebou. Já přebývám totiž tam, kde je klid. Nebude pro tebe pohoršení hříchu, totiž nějaká nástraha hříchu, ani netrpělivostí ani žádným jiným způsobem, neboť milujícím mne se dostává mnoho pokoje a není pro ně pohoršení. Tak velmi totiž milují můj zákon, to jest mou vůli - mým zákonem je vše řízeno - a tak dokonale jsou jím ke mně připoutáni a kochají se v jeho zachovávaní, že ať se stane cokoliv a kdekoliv, nic je nemůže znepokojit kromě hříchu, kterým se mi působí bezpráví.

Jasným a dokonale očištěným okem mysli pohlížejí, jak já, svrchovaný Vládce vesmíru, pořádám vše a udržuji v řádu podivuhodnou moudrostí a láskou, takže se jim nemůže stát než dobré. Vidí, jak se o ně a o jejich záležitosti starám lépe a s větším prospěchem než to dovedou, mohou a chtějí oni sami. A tak uvažující, že já jsem původce, a nikoliv druhí, všech věcí, které se dějí a které na ně doléhají, jsou utvrzováni v neochvějně a nepřemožitelné trpělivosti, takže snášejí všechno nejen s klidnou

myslí, nýbrž i radostně a spokojeně, zakoušejíce ve všem, co se přihází, ať uvnitř nebo zvenku, sladkost mé nevýslovné lásky.

A to je právě *smýšlení o mně v dobrotě*: nahlížeti totiž, věřiti a s radostnou a vděčnou myslí uvažovati, že ve všech souženích a obtížích já pořádám vše líbezně a že vše pochází z hlubokého pramene mé lásky.

Nic pak neporuší, nezničí a nepoškodí nejvyšší dobro této poslední úvahy a svatého rozpoložení duše než vaše vlastní vůle a samoláska. Kdybyste je v sobě zničili, odstranili byste i peklo : jak to, které je zlořečeným připraveno, aby bylo mukou jejich duše i těla, tak to, které snášíte ve smrtelném životě, honění mnohonásobným nepokojem duše, zárem mnohých starostí, ano, i bludem.

Toužíš-li tedy žíti v tomto pomíjejícím světě milostí a v onom stálém a věčném slávou, zemři sama sobě, zapři sama sebe a odvrhni vlastní vůli. Blahoslavení totiž mrtví, kteří umírají v Pánu. A blahoslavení chudí, neboť takoví mě vidí v tomto putování vzájemnou láskou v naději, že mě uzří pak ve vlasti slávou a poctou.

Konec Rozmluvy sv. Kateřiny o dokonalosti

POZNÁMKA. Dílko sv. Kateřiny o křesťanské dokonalosti, jehož první překlad podáváme svým přátelům, se nezachovalo v krásné toskánštině Sienské světice. Nejstarší rukopisy jsou latinský překlad *Dialogus brevis s. Catharinae Sen. de acquirenda vera perfectione*. Nejstarší italský text, pořízený ovšem z překladů latinských, je P. Morassi O. P. z roku 1443. Kdo zná však světici z jejích listů a Rozmluv, cítí, jak i tímto dílkem vane její duch. Je to duch života hluboce ponořeného v Boha, duch opravdové lásky, která znamená naprostý zánik egoistických tendencí, je to duch hluboké odevzdanosti do vůle Boží a tichého spočinutí v náručí Božím. Knížečka jest opravdu charakteristická jak pro středověk, tak zvláště pro dominikánskou mystiku, která nachází ve sv. Kateřině Sienské svou velkou reprezentantku.

**SVATÁ KATEŘINA SIENSKÁ: KRÁTKÁ
ROZMLUVA O ZÍSKÁNÍ PRAVÉ DOKONALOSTI**
Přeložil R. M. Dacík O. P. Vydala Dominikánská Edice Krystal
v úpravě Antonína Medka. Vytiskly Lidové závody tiskařské
a nakladatelské spol. s ručením obmez. v Olomouci L. P. 1938

Nihil obstat. P. M. Habáň O. P., Olomucii, 3. I. 1938.
Imprimatur. P. Thomas M. Dittl O. P., Provincialis. Pragaе,
4. I. 1938. - *Nihil obstat.* P. Aem. Soukup O. P. *Impri-*
matur. Dr. Joannes Martinů, Vic. gen. Olomucii die 7. Jan.
1938. Nr. 292.

Aby touha po pravé křesťanské dokonalosti rostla v duších